

'WE GAAN CIRCULAIR BOUWEN ECHT EEN STAP VERDER BRENGEN'

Gepraat over duurzaamheid wordt er genoeg. Maar Marco Dekker (De Vries en Verburg Bouw) en Jan Willem ter Steege (Popma ter Steege Architecten) maken het liever concreet. Met 165 ton donorstaal is hun nieuwste project een indrukwekkend 'staaltje' circulair bouwen. 'Dit toont de potentie van grootschalig hergebruik van bouwmaterialen.'

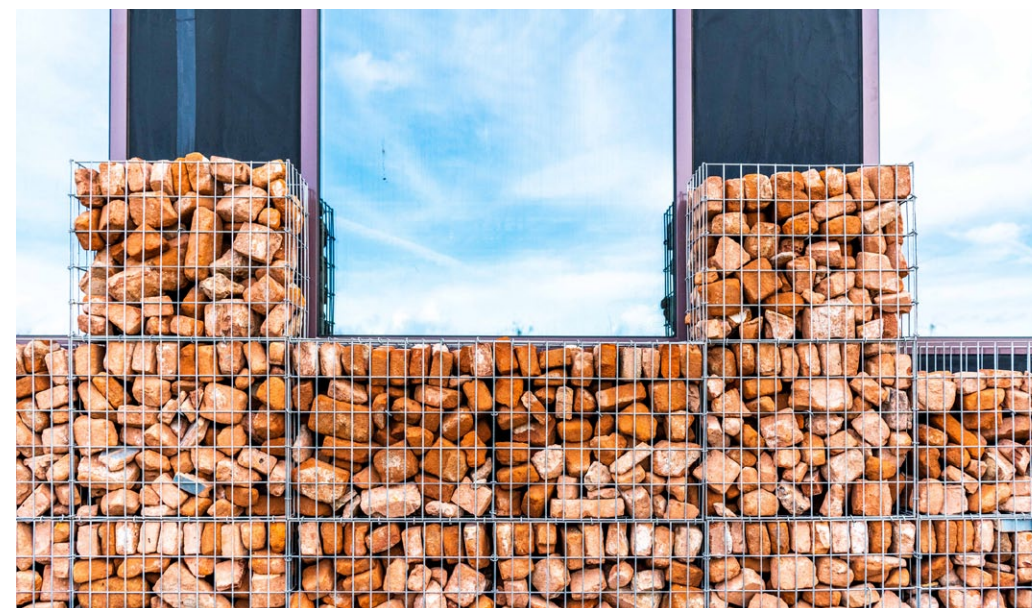

Marco Dekker
Commercieel Directeur

Als succesvolle incubator voor start-ups op het Leiden Bio Science Park groeide BioPartner uit zijn jasje. Naast de vier bestaande bedrijfsverzamelgebouwen was er een vijfde nodig. Het ambitieniveau lag hoog: er moest gepionierd worden met circulair bouwen. Dat sprak Jan Willem ter Steege en Marco Dekker bijzonder aan. Beide bedrijven hebben duurzaamheid hoog in het vaandel staan en hebben een stevig trackrecord in duurzaam bouwen. Zo realiseerden ze eerder al samen BaseClear (BREEAM-NL Excellent). Die samenwerking was goed bevallen. Dus gingen ze samen het avontuur opnieuw aan.

Want een avontuur was het zeker. Aanvankelijk moest er een iconisch gebouw komen, maar gaandeweg verschoof de ambitie van de opdrachtgever naar circulariteit en duurzame ontwikkeling van de campus. Dat leidde tot een ontwerp voor een demontabel gebouw en allerlei ideeën om het verbruik van grondstoffen, energie en water te verminderen. De architect moest zelf op pad om herbruikbare materialen te scouten en in te kopen. Dat leverde een mooie oogst van binnenwanden uit een gerechtsgebouw tot toiletten uit het voormalige KPMG-gebouw in Amstelveen.

Het ontwerp was al bijna af toen het klapstuk opdook: een stalen 'donorskelet' uit het oude Gorlaeus-laboratorium, een sloopproject op 750 meter afstand. Een unieke kans, dus werd het ontwerp zo aangepast dat de complete draagconstructie ingepast kon worden in het nieuwe lab. Hiervoor werd 165.000 kilo staal gedemonteerd en op de

De gevel is gemaakt uit baksteenpuin van het Gorlaeus-laboratorium. Het is zeer kalkrijk materiaal, goed voor de groei van planten. Zo wordt een biotoop gecreëerd voor planten en insecten. Elke zijde van het gebouw krijgt haar eigen ecosysteem. Goed voor de biodiversiteit en de uitstraling van het gebouw. Het regenwateropvangsysteem in de binnentuin fungeert als waterbuffer.

nieuwe locatie omgebouwd tot 'donorskelet' van het nieuwe gebouw. Het is voor het eerst dat in Nederland op deze schaal (7000 m²) donorstaal hergebruikt wordt. Een sterk staaltje duurzame innovatie.

Wat was voor jullie de grootste uitdaging bij het ontwerp?

Jan Willem ter Steege: 'Hergebruikte materialen op zo'n grote schaal te integreren in een hightechgebouw. Dit is een avontuurlijke manier van ontwerpen. Normaal kiezen we zelf de elementen waarmee we werken. Nu moesten we het doen met wat er was. Dat vereist een enorme flexibiliteit van een ontwerper.'

Marco Dekker: 'En ook van de bouwer! Normaal komt staal kant-en-klaar en op maat uit de fabriek. Nu moesten we ter plekke alles handmatig uitzoeken en aanpassen aan de nieuwe situatie. Bovendien moest dat heel precies. Een sloophamer gebruiken kan niet. Je moet alles demonteren, coderen en precies op maat zagen. Dat is een flinke puzzel. Het is echt een andere manier

van denken en werken die grote wendbaarheid vereist van alle betrokkenen. Maar het kweekt wel teamspirit om zo samen aan de slag te zijn.'

Waar zijn jullie vooral trots op?

Jan Willem ter Steege: 'Dat er vrijwel geen nieuw staal toegepast is voor de draagconstructie. Dat is op deze schaal nog niet vertoond. Het feit dat de kolom voorheen 750 meter verderop stond en dat elke knoop anders is, maakt BioPartner 5 een uniek gebouw.'

Marco Dekker: 'De bouw-wereld is behoorlijk traditioneel. Hergebruik van materialen staat nog in de kinderschoenen.

Maar met dit lab laten we zien dat grootschalig hergebruik van bouwmaterialen echt mogelijk is. Dit is een grote sprong in circulair bouwen.'

Wat is de belangrijkste les uit dit project?

Jan Willem: 'Circulariteit moet direct bij aanvang als ambitie gesteld worden. Door vanaf het begin circulair te denken, ontstaan nieuwe, verrassende mogelijkheden. En teams van adviseurs dienen vroeg en intensief met een open vizier bij het project betrokken te worden. Dan heb je de tijd om ideeën integraal in het project op te nemen en komt er een hoogwaardig en

ZAKELIJKE TERUGBLIK

Belangrijkste moment: Samen met al onze medewerkers de mooiste prestaties neerzetten. **Want wij halen plezier uit het onmogelijke voor elkaar krijgen.** Het net even verdergaan dan wordt gevraagd en alles tot in de puntjes verzorgen.

Mooiste deal: De mooiste deals zijn de deals waarbij onze bestaande klanten terugkomen. **Wij geloven namelijk in langetermijnrelaties** **Top 3-projecten:** Bij De Vries en Verburg werken wij met een Top 12 (!); dit zijn twaalf segmenten waarin wij opereren. De diversiteit maakt ons **werk zo mooi!** **Welke app het meest gebruikt:** LinkedIn, Facebook en WhatsApp

ZAKELIJKE VOORUITBLIK 2021

I Wat zijn jouw plannen voor 2021? Met daarin: Wat wil je bereiken? En hoe ga je dat doen? Voor 2021 hebben

wij een mooie gevulde orderportefeuille met langlopende projecten. Daar zijn wij enorm trots op. In 2021 vieren wij ons 35-jarig bestaan en bouwen wij 'op karakter' verder met in ons achterhoofd onze kernwaarden: betrouwbaar, betrokken en gedreven

2 Grootste uitdaging? Gelukkig hebben wij nagenoeg geen verloop en werken er maar liefst twaalf vader-zoongeneraties binnen ons bedrijf. Maar de uitdaging blijft om goed gekwalificeerde medewerkers aan te trekken **3 Wat staat in elk geval op de planning? Ons 35-jarig jubileum en ook onze duurzaamheidsambitie;** wij zijn onder andere themapartner van de programmaraad circulariteit. Daarnaast spelen wij in op het woningtekort en willen wij de komende tijd daarin meegroeien